

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS DALIES, PAPILDOMOS
DALYVIO LĖŠOMIS MOKAMOS PENSIJŲ ĮMOKOS IR PAPILDOMOS IŠ
VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ UŽ DALYVĮ MOKAMOS ĮMOKOS KAUPIMO
PENSIJŲ FONDO LUMINOR PENSIJA 4
2017 M. METINĖS ATASKAITOS IR
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

TURINYS

I. BENDROJI INFORMACIJA	6
II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ	6
III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO	6
IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ	6
V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI	7
VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS	7
GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA	8
GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA	9
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	10
VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS	23
VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI	23
IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ	23
X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS	23
XI. KITA INFORMACIJA	24
XII. ATSAKINGI ASMENYS	24

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

„Luminor pensija 4“ dalyviams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome UAB „Luminor investicijų valdymas“, įregistruotos Lietuvos Respublikoje (toliau - Valdymo įmonė), valdomo valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies, papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos įmokos kaupimo pensijų fondo Luminor pensija 4 (toliau - Fondas) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2017 m. gruodžio 31 d. gryųjų aktyvų ataskaita ir tą dieną pasibaigusiu metų gryųjų aktyvų pokyčių ataskaita bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką bei kitą aiškinamąją informaciją, pateikiamų 8 - 22 puslapiuose, auditą.

Mūsų nuomone, 8 - 22 puslapiuose pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Fondo 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jo tą dieną pasibaigusiu metų gryųjų aktyvų pokyčius pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Fondo pagal Tarptautinės buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai - tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų audito procedūrų rezultatai, įskaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

Pagrindinis audito dalykas

Investicijų portfelio vertinimas

2017 m. gruodžio 31 d. Fondas turėjo 514 tūkst. EUR vertės tikrąja verte vertinamų investicijų į perleidžiamuosius vertybinius popierius kaip nurodoma Fondo grynųjų aktyvų ataskaitoje bei finansinių ataskaitų 3-oje pastaboje. Vertinant Fondo investicijas tikrąja verte naudojamos aktyvių rinkų vertybinių popierių kainos. Šis dalykas yra svarbus mūsų auditui dėl sumų reikšmingumo, kadangi investicijos į perleidžiamuosius vertybinius popierius sudaro apytiksliai 92% viso Fondo turto, apskaityto 2017 m. gruodžio 31 d. grynųjų aktyvų ataskaitoje.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Be kitų procedūrų, mūsų audito procedūros apėmė tikrąja verte vertinamų perleidžiamųjų vertybinių popierių įsigijimo, apskaitos ir pardavimo procesų vidaus kontrolės sistemos testavimą, patvirtinimą iš trečiųjų šalių gavimą dėl visų perleidžiamųjų vertybinių popierių pozicijų kiekių ir egzistavimo, bei vertinimo proceso supratimą. Mes perskaičiavome visų perleidžiamųjų vertybinių popierių tikrąsias vertes metų pabaigai:

- 1) kiekvienos perleidžiamųjų vertybinių popierių pozicijos kiekį padauginome iš vertybinių popierių rinkos kainos, mūsų patikrintos išoriniuose šaltiniuose;
- 2) mūsų atliktų procedūrų rezultatus palyginome su perleidžiamųjų vertybinių popierių verte, nurodyta Fondo 2017 m. gruodžio 31 d. grynųjų aktyvų ataskaitoje.

Galiausiai, mes vertinome finansinėse ataskaitose pateikiamą susijusių atskleidimų pakankamumą.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartus, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei reikalinga) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Fondo finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškreipimas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškreipimai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

► Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškreipimo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaulė gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.

► Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės veiksmingumą.

► Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.

► Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Fondo gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau tęsti savo veiklos.

► Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

Valdymo įmonės akcininkų sprendimu 2017 m. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Fondo finansinių ataskaitų auditą ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 1 metai.

Suderinimas su audito ataskaita

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Valdymo įmonei.

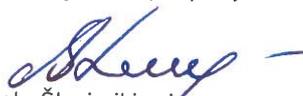
Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Fondui suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei finansinių ataskaitų audito paslaugų.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partnerė yra Asta Štreimikienė.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Asta Štreimikienė
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000382

2018 m. kovo 29 d.

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. Duomenys apie Pensijų fondą

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita

Ataskaita parengta už laikotarpį nuo 2017 m. birželio 6 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.

3. Duomenys apie valdymo įmonę

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

4. Duomenys apie depozitoriumą

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynujų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

Aiškinamojo rašto 1 pastaba.

6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

Aiškinamojo rašto 2 pastaba.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų turto

Aiškinamojo rašto 6 pastaba.

8. Mokėjimai tarpininkams

Aiškinamojo rašto 7 pastaba.

9. Informacija apie visus susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius (jų teikėjas, vertė, suteiktų prekių ir (ar) paslaugų pobūdis ir kt.)

Nebuvo

10. Konkretus pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai. Pavyzdyje pateikti skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų esant dabartiniams atskaitymų dydžiai ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 2 896 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur*	29	90	155	344
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų	3 041	3 353	3 696	4 718
Sukaupta suma, esant dabartiniams atskaitymų dydžiai	3 012	3 259	3 525	4 291

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis

Aiškinamojo rašto 3 pastaba.

12. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Aiškinamojo rašto 4 pastaba.

13. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai

Nebuvo

14. 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšis, su jomis susijusi rizika, kiekybinės ribos ir metodais, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika

Nebuvo

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ (TĘSINYS)

15. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Nebuvo

16. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją
Aiškinamojo rašto 3 pastaba.

17. Veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusieji didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės
pokyčiams

Aiškinamojo rašto 3 pastaba.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

18. Pensijų fondo lyginamasis indeksas ir trumpas jo apibūdinimas

Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

19. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės
investicijų gražos ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo
veiklos metų, išdėstyti palyginamojoje lentelėje. Jeigu fondas veikia trumpiau nei dešimt metų, pateikti to laikotarpio,
kurį portfelis buvo valdomas, metinę investicijų gražą. Prie palyginamosios lentelės pridėti joje pateiktų apskaitos vieneto
vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagramą ir rodiklių paaiškinimus

Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

20. Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų gražos prognozės, nurodyti prognozuotą dydį, palyginti
neatitikimus su faktine graža ir pateikti galimas neatitikimų priežastis

-

21. Vidutinė investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis (jei jis
pasirinktas) per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto
vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų
gražos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis). Kiekvienam fondo
tipui pildoma lentelė:

Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

22. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką

-

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS

23. Pensijų fondo finansines ataskaitas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų
reikalavimais sudaro:

23.1. grynujų aktyvų ataskaita

23.2. grynujų aktyvų pokyčių ataskaita

23.3. aiškinamasis raštas

Luminor investicijų valdymas UAB

Įmonės kodas 226299280, Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva

Pensijų fondas Luminor pensija 4

GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

2017 m. gruodžio 31 d.

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		561 427	-
I.	PINIGAI	3, 4	47 188	-
II.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
III.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
III.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
III.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
IV.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	3, 4, 5	514 239	-
IV.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		514 239	-
V.	GAUTINOS SUMOS		-	-
V.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
V.2.	Kitos gautinos sumos		-	-
VI.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
VI.1.	Investicinis turtas		-	-
VI.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
VI.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI		405	-
I.	Finansinio ir investicinio turto pirkimo įsipareigojimai		-	-
II.	Įsipareigojimai kredito įstaigoms		-	-
III.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
IV.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos		405	-
V.	Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	1	561 022	-

10-22 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Šarūnas Ruzgys

2018 m. kovo 29 d.

Vyriausioji finansininkė

Dalia Markūnienė

2018 m. kovo 29 d.

Luminor investicijų valdymas UAB

Įmonės kodas 226299280, Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva

Pensijų fondas Luminor pensija 4

GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA

2017 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	1	-	-
II.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS		-	-
II.1.	Dalyvių įmokos į fondą	9	40 858	-
II.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	9	513 263	-
II.3.	Garantinės įmokos		-	-
II.4.	Palūkanų pajamos		-	-
II.5.	Dividendai		-	-
II.6.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	29 263	-
II.7.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		31	-
II.8.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
II.9.	Kitas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas		26	-
	PADIDĖJO IŠ VISO:		583 441	-
III.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS		-	-
III.1.	Išmokos fondo dalyviams	9	-	-
III.2.	Išmokos kitiems fondams	9	13 517	-
III.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	7 300	-
III.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		-	-
III.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
III.6.	Valdymo sąnaudos:		1 864	-
III.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	6	1 602	-
III.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
III.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		262	-
III.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
III.6.5.	Kitos sąnaudos		-	-
III.7.	Kitas grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
III.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-262	-
III.9.	Pelno paskirstymas		-	-
	SUMAŽĖJO IŠ VISO:		22 419	-
IV.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	1	561 022	-

10-22 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis

Generalinis direktorius _____ Šarūnas Ruzgys _____ 2018 m. kovo 29 d.

Vyriausioji finansininkė _____ Dalia Markūnienė _____ 2018 m. kovo 29 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendroji dalis

Pagrindiniai duomenys apie Pensių fondą

Pensijų fondo pavadinimas:	Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas Luminor pensija 4	
Pensijų fondo įsteigimo data:	2017 m. birželio 6 d.	
Valdymo įmonė:	Pavadinimas:	Luminor investicijų valdymas UAB
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva
	Įmonės kodas:	226299280
	Tel.:	(8-5) 2393 444
	Fax:	(8-5) 2393 473
	Elektroninio pašto adresas:	investicija@luminor.lt
	Pensijų fondo valdytojas:	Luminor investicijų valdymas UAB
Depozitoriumas:	Depozitoriumo pavadinimas:	Luminor Bank AB
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva
	Įmonės kodas:	112029270
	Tel.:	(8-5) 2393 444
	Faks.:	(8-5) 2393 783
Audito įmonė:	UAB „Ernst & Young Baltic“	
	Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335	
	Subačiaus g. 7, Vilnius, Lietuva	
Ataskaitinis laikotarpis:	nuo 2017 m. birželio 6 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.	

Apskaitos politika

Luminor investicijų valdymas UAB (toliau – Bendrovė arba Valdymo įmonė), tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, 39 verslo apskaitos standartu, „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos ir kitais teisės aktais

Finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu ir prielaida, kad Fondas artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą.

Tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, Bendrovė vadovaujasi bendroju apskaitos principu – įmonės principu. Tai reiškia, kad kiekvienas finansines ataskaitas sudarantis pensijų ir investicinis fondas laikomas atskiru apskaitos vienetu ir kad į finansines ataskaitas įtraukiama tik to fondo turtas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai. Todėl apskaitoje vieno fondo ūkinės operacijos registruojamos atskirai nuo kito fondo operacijų. Pensių ir investiciniams fondams teikiamos atskiros finansinės ataskaitos.

Pensių ir investicinių fondų metinės finansinės ataskaitos tikrinamos nepriklausomo auditoriaus.

Pensių ir investicinių fondų metinės ir pusmetinės finansinės ataskaitos viešai skelbiamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Finansinės ataskaitos sudaromos naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą eurą.

Fondo finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Šiose finansinėse ataskaitose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

Pagrindiniai fondo investavimo principai

Pagrindinis Pensių fondo investicinės politikos principas yra ilgalaikis pensijų fondo dalyviams priklausančio turto augimas. Pensių fondo turtas yra investuojamas pagal Pensių fondo taisykles bei pagal galiojančius įstatymus ir teisės aktus, siekiant maksimalios naudos Pensių fondo dalyviams. Tikintis ilgalaikio pelningumo, iki 100 proc. visų Pensių fondo grynųjų aktyvų gali būti investuota į perleidžiamuosius nuosavybės vertybinius popierius ar į kolektyvinio investavimo subjektų (investicinių fondų), investuojančių į perleidžiamuosius nuosavybės vertybinius popierius, išleistus vertybinius popierius.

Pensių fondo vieneto pokytis yra lyginamas su lyginamuoju indeksu, kuris pasirenkamas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir tvirtinamas Bendrovės valdyboje.

Pagrindiniai fondo investavimo principai (tęsinys)

Pensijų fondo dalyviai su lyginamojo indekso sudarymo tvarka gali susipažinti darbo dienomis nuo 8 val. 30 min. iki 15 val. Bendrovės buveinėje Konstitucijos pr. 21A, Vilniuje, bei Luminor Bank AB klientų aptarnavimo padaliniuose. Taip pat interneto svetainėje www.luminor.lt skelbiama:

- (i) lyginamųjų indeksų sudėtys;
- (ii) sudėtinį lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų svorių pasirinkimo pagrindimas;
- (iii) linijinė diagrama, vaizduojanti perskaičiuotų vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių dinamiką nuo lyginamojo indekso skaičiavimo pradžios.

Bendrovė gali investuoti Pensijų fondo turtą į:

1. perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, kuriais prekiaujama rinkose, kurios pagal Vertybinių popierių rinkos įstatymą laikomos reguliuojamomis ir veikiančiomis Europos Sąjungos valstybėje narėje.
2. perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, kuriais prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, esančiose šalyse, kurios priklauso Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai¹.
3. pinigų rinkos priemonės, kurios nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, tuo atveju jeigu tų priemonių emitentas ir emisija yra reguliuojami siekiant apsaugoti investuotojus ir jų santaupas ir jeigu tos priemonės atitinka, LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nustatytus reikalavimus;
4. išleidžiamus naujus perleidžiamuosius vertybinius popierius, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir jeigu bus įtraukta į prekybą ne vėliau kaip per 1 metus nuo išleidimo.
5. investicinius vienetus ir akcijas kolektyvinio investavimo subjektų, kurie tenkina įstatymų (LR Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo, LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo) nustatytus reikalavimus.
6. ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui padėtus indėlius, kuriuos galima atsiimti pareikalavus, esančius kredito įstaigoje, kurių registruota buveinė yra Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažiau griežta kaip Europos Sąjungoje.
7. išvestines finansines priemones, nurodytas Taisyklių 1 priedo II dalyje, skirtas Pensijų fondo rizikai valdyti.
8. rizikos kapitalo rinkas, jeigu subjektas, įskaitant kolektyvinio investavimo subjektus, per kurį investuojama, atitinka šias sąlygas:
  - 8.1. vykdoma subjekto ir (ar) jo valdytojo priežiūra arba yra įtvirtinti kiti priežiūros institucijai priimtini adekvačią subjekto kontrolę užtikrinantys instrumentai;
  - 8.2. nuostoliai, kuriuos Pensijų fondas gali patirti turėdamas subjekto finansines priemones, yra ne didesni negu už juos sumokėta pinigų suma;
  - 8.3. jeigu subjektas yra prižiūrimas priežiūros institucijos, priežiūros institucija dvišalio susitarimo pagrindu bendradarbiauja su atitinkama užsienio valstybės priežiūros institucija, kai ši valstybė nėra valstybė narė arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė.
9. į kitus finansinius instrumentus aprašytus LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme.

Pensijų fondo investicijų portfelio diversifikavimas yra vykdomas pagal LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą ir Pensijų fondo taisykles. Papildomai investuojamam Pensijų fondo turtui keliami šie reikalavimai:

1. Iki 100 procentų nuo grynujų Pensijų fondo aktyvų vertės galima investuoti į perleidžiamuosius nuosavybės vertybinius popierius ar į kolektyvinio investavimo subjektų, investuojančių į perleidžiamuosius nuosavybės vertybinius popierius, kurie atitinka Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, išleistus vertybinius popierius ar investicinius vienetus.
2. Į vieno emitento perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 5 procentai Pensijų turtą sudarančių grynujų aktyvų, išskyrus 3 ir 9 ir dalyse numatytus atvejus.
3. Į vieno emitento perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 10 procentų grynujų aktyvų, su sąlyga, kad tokių investicijų bendra suma nebus didesnė kaip 40 procentų grynujų aktyvų (šis apribojimas indėliams netaikomas).
4. Į įmonių, priklausančių grupei, kuri turi sudaryti konsoliduotąsias finansines ataskaitas, finansines priemones ir indėlius gali būti investuota ne daugiau kaip 20 procentų grynujų aktyvų.
5. Investicijos į indėlius vienoje kredito įstaigoje negali sudaryti daugiau kaip 20 procentų Pensijų fondo turtą sudarančių grynujų aktyvų.

¹ Australijos (Australijos VP birža); Čilės (Santjago VP birža); Japonijos (Tokijo VP birža, Osakos VP birža); Jungtinių Amerikos Valstijų (Amerikos akcijų birža (Amex), Čikagos pasirinkimo sandorių birža (Chicago Board of Options Exchange, CBOE), Čikagos prekių birža (Chicago Mercantile Exchange, CME), Niujorko akcijų birža (NYSE), National Association of Securities Dealers, Inc. (NASDAQ), Chicago Board of Trade, JAV Vyriausybės vertybinių popierių rinka, organizuota pirminių dilerių ir reguliuojama Niujorko Federalinių rezervų banko; Kanados (Toronto VP birža); Korėjos (Seulo VP birža); Norvegijos (Oslo VP birža); Šveicarijos (Šveicarijos VP birža, Cjuričo VP birža, Ženevos VP birža, Bazelio VP birža); Islandijos (Islandijos VP birža); Izraelio (Tel Avivo VP birža); Meksikos (Meksiko VP birža); Naujosios Zelandijos (Naujosios Zelandijos VP birža); Turkijos, (Stambulo VP birža).

Pagrindiniai fondo investavimo principai (tęsinys)

6. Bendra investicijų į vieno asmens išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones ar indėlius suma negali būti didesnė kaip 20 procentų Pensijų fondo turtą sudarančių grynųjų aktyvų.

7. Investicijos į valstybės, kurios kredito reitingas ne mažesnis negu Lietuvos Respublikos, išleistus arba garantuotus perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones negali būti didesnės kaip 35 procentai Pensijų turtą sudarančių grynųjų aktyvų. Gavus atskirą priežiūros institucijos leidimą į šioje dalyje numatytus vieno emitento perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones galima investuoti iki 100 procentų Pensijų turtą sudarančių grynųjų aktyvų. Tokiu atveju, kai vieno emitento perleidžiamieji vertybiniai popieriai ar pinigų rinkos priemonės sudaro daugiau nei 35 procentus Pensijų turtą sudarančių grynųjų aktyvų, turi būti investuota ne mažiau kaip į 6 tokio emitento išleistus perleidžiamųjų vertybinių popierių emisijas, o į vienos emisijos perleidžiamuosius vertybinius popierius investuota ne daugiau kaip 30 procentų grynųjų aktyvų, bei dalyvių interesai turi būti pakankamai apsaugoti.

8. Investicijos į obligacijas, išleistas tokios Europos Sąjungos valstybėje registruotą buveinę turinčios kredito įstaigos, kuri, siekiant apsaugoti obligacijų savininkų interesus, yra tos valstybės specialiai prižiūrima pagal teisės aktus, o iš obligacijų leidimo gauta suma visam obligacijų galiojimo laikui investuojama į tokį turtą, kurio pakaktų patenkinti obligacijų savininkų reikalavimus, ir iš kurio – emitento nemokumo atveju – obligacijų savininkų reikalavimai išmokėti pagrindinę sumą ir palūkanas būtų patenkinti pirmumo teise, negali būti didesnės kaip 25 procentai grynųjų aktyvų. Kai į tokias vieno emitento obligacijas investuojama daugiau kaip 5 procentai grynųjų aktyvų, bet ne daugiau kaip 25 procentai grynųjų aktyvų, bendra tokių investicijų suma negali būti didesnė kaip 80 procentų grynųjų aktyvų.

9. Investicijos į valstybės, kurios kredito reitingas ne mažesnis negu Lietuvos Respublikos, išleistus arba garantuotus perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones negali būti didesnės kaip 35 procentai pensijų turtą sudarančių grynųjų aktyvų. Gavus atskirą priežiūros institucijos leidimą į šioje dalyje numatytus vieno emitento perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones galima investuoti iki 100 procentų pensijų turtą sudarančių grynųjų aktyvų. Tokiu atveju, kai vieno emitento perleidžiamieji vertybiniai popieriai ar pinigų rinkos priemonės sudaro daugiau nei 35 procentus pensijų turtą sudarančių grynųjų aktyvų, turi būti investuota ne mažiau kaip į 6 tokio emitento išleistas perleidžiamųjų vertybinių popierių emisijas, o į vienos emisijos perleidžiamuosius vertybinius popierius investuota ne daugiau kaip 30 procentų grynųjų aktyvų, bei Dalyvių interesai turi būti pakankamai apsaugoti.

10. Bendra investicijų į bendrovių, kurioms nėra suteiktas kredito reitingas, arba į bendrovių su žemesniu negu investiciniu reitingu obligacijas ar kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius vertė negali viršyti 20 procentų Pensijų fondo grynųjų aktyvų.

11. ir 9 dalyje numatyti vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės nėra įskaitomi skaičiuojant investicijas, kurioms pagal 5 dalį taikoma maksimali leistina 40 procentų riba. 1–10 dalyse numatytos ribos negali būti sudedamos, todėl investicijų į vieno asmens išleistus vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones, indėlius suma, negavus atskiro priežiūros institucijos leidimo, kaip, kad laprašyta 9 dalyje, negali būti didesnė kaip 35 procentai Pensijų fondo turtą sudarančių grynųjų aktyvų.

12. Iki 20 procentų Pensijų fondo grynųjų aktyvų gali būti investuojama į Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų neatitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas, jeigu tokie kolektyvinio investavimo subjektai atitinka teisės aktų (LR Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo ir LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo) nustatytas sąlygas. Į kiekvieną šiame Taisyklių punkte nurodytas sąlygas atitinkantį kolektyvinio investavimo subjektą gali būti investuota ne daugiau kaip 5 procentai Pensijų fondo grynųjų aktyvų.

13. Rizikos kapitalo rinkose, gali būti investuota ne daugiau kaip 30 procentų Pensijų fondo grynųjų aktyvų. Subjektai, per kuriuos Pensijų turtas investuojamas į rizikos kapitalo rinkas ir kurie nėra laikomi kolektyvinio investavimo subjektais, laikytini emitentais finansinių priemonių portfelio diversifikavimui taikomų reikalavimų prasme.

14. Iš viso rizikos kapitalo rinkose taip, kaip apibrėžta šiose Taisyklėse, ir į Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų neatitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas, jeigu tokie kolektyvinio investavimo subjektai atitinka teisės aktų nustatytas sąlygas, gali būti investuota ne daugiau kaip 30 procentų Pensijų fondo grynųjų aktyvų.

15. Pensijų fondo turtas į Bendrovės arba susijusių valdymo įmonių valdomų kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas gali būti investuojamas tik grynųjų aktyvų verte.

Papildomai, Bendrovė vykdys visus kitus investavimui taikomus reikalavimus nustatytus įstatymuose (LR Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo, LR Pensijų kaupimo įstatymo, LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo). Pensijų fondo investicijų portfelis 6 mėnesius 2017 m. birželio 6 d. gali neatitikti šiame priede numatytų diversifikavimo apribojimų.

Finansinės rizikos valdymo metodai

Investuojant Pensijų fondo turta yra susiduriama su įvairiomis finansinėmis rizikomis ir siekiant sumažinti jų poveikį Pensijų fondo veiklai jos bus atitinkamai kontroliuojamos.

Kredito rizika – rizika patirti nuostolius dėl perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių emitento nesugebėjimo įvykdyti savo skolinius įsipareigojimus. Siekiant sumažinti kredito riziką, didžioji dalis Pensijų fondo lėšų bus investuojamos į žemos rizikos (investicinio reitingo) perleidžiamuosius skolos popierius.

Akcijų kainos rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankių akcijų kainų svyravimų. Akcijų kainos rizika mažinama užtikrinant taisyklėse ir įstatymuose numatytą diversifikavimo ir kitų apribojimų vykdymą.

Valiutos kurso pokyčio rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankaus užsienio valiutos kurso pokyčio euro atžvilgiu, kuris sąlygoja neigiamą turto, laikomo ta užsienio valiuta, pokytį. Siekiant sumažinti valiutų kurso pokyčių riziką dalis lėšų bus investuojama eurais.

Rinkos likvidumo rizika – rizika patirti nuostolius dėl mažo rinkos likvidumo, kuris neleidžia parduoti perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemonės norimu laiku ir už norimą kainą, arba apskritai atima galimybę parduoti turimą turta (investicija). Siekiant sumažinti rinkos likvidumo riziką daugiausiai bus investuojama į tuos perleidžiamuosius vertybinius popierius, kurie kotiruojami pripažintose pasaulio biržose ar rinkose arba kurių kainą reguliariai skelbia vertybinių popierių tarpininkai ar visuotinės informavimo priemonės.

Finansinės rizikos valdymo metodai (tęsinys)

Sandorio šalies rizika – rizika patirti nuostolius dėl sandorio šalies nesugebėjimo įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus, kurie buvo įgyti sudarant sandorį. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, Bendrovė sudarys sandorius su žemos rizikos (investicinio reitingo) kredito institucijomis, o jų nesant, su patikimais partneriais, specializuojančiais atitinkamoje srityje.

Atsiskaitymų rizika – rizika patirti nuostolius, kai atsiskaitymo už sandorį metu sandorio šalis dėl tam tikrų priežasčių negali pervesti atitinkamų lėšų ar vertybinių popierių, nors ta sandorio šalis sandoriu įgytus įsipareigojimus jau yra patenkinusi. Siekiant sumažinti atsiskaitymų riziką, prekybinėje veikloje bus naudojamos mokėjimų agento paslaugomis, arba prekybinė veikla bus vykdoma organizuotose rinkose, kuriose atsiskaitymams taikomi visuotiniai pripažinti principai.

Akcijų kainos, valiutos kurso, kredito rizikos gali būti valdomos naudojant išvestines finansines priemones: išankstinius, ateities, apsigėitimo, pasirinkimo sandorius ir priemones bei jų derinius. Akcijų kainos rizika taip pat gali būti valdoma sudarant akcijų indeksų ateities sandorius, jeigu pastebima pakankama atitinkamo akcijų indeksų koreliacija su Pensijų fondo investicijų dalimi. 2017 m. šiomis priemonėmis naudotasi nebuvo.

Grynųjų aktyvų padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai

Grynųjų aktyvų padidėjimas tai:

1. Dalyvių įmokų į fondą straipsnyje parodoma į pensijų fondą gautų kaupiamųjų pensijų įmokų suma.
2. Iš kitų fondų gautų sumų straipsnyje parodoma iš kitų investicinių fondų ar pensijų fondų gautos ir gautinos dalyviui priklausančios sumos, kai dalyvis pereina į pensijų fondą iš kitų pensijų fondų.
3. Garantinių įmokų straipsnyje parodoma gautų ir gautinų garantinių įmokų suma, jeigu trečia šalis yra įsipareigojusi garantuoti tam tikrą pajamingumą.
4. Palūkanų pajamų straipsnyje parodomas finansinio turto, kai jis negali būti patikimai įvertintas tikrąja verte, palūkanos. Amortizuota savikaina įvertinto finansinio turto palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.
5. Dividendų straipsnyje parodomi nuosavybės vertybinių popierių dividendai (gauti bei paskelbti).
6. Pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomas pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės padidėjimo ir jų pardavimo sandorių pelnas, įskaitant ir tikrąja verte įvertinto turto vertės pokytį dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.
7. Pelno dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi teigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo iš naujo įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
8. Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelno straipsnyje parodomas teigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turta ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada atsiranda, ataskaitoje.
9. Kito grynųjų aktyvų vertės padidėjimo straipsnyje parodomas pelnas dėl finansinių įsipareigojimų vertės sumažėjimo, delpinigių pajamos, kitos pajamos ir kituose šios ataskaitos straipsniuose neparodytas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas.

Grynųjų aktyvų padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai (tęsinys)

Grynųjų aktyvų sumažėjimas tai:

1. Išmokų fondo dalyviams straipsnyje parodoma per ataskaitinį laikotarpį iš pensijų fondo sąskaitos sumokėtos ar privalomos mokėti išmokos.
2. Išmokų kitiems fondams straipsnyje parodoma kitiems subjektams sumokėtos ar privalomos sumokėti pensijų fondo dalyviui priklausančios pinigines lėšos, kai dalyvis pereina į kitą pensijų fondą.
3. Nuostolių dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomi pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės sumažėjimo (nuvertėjimo) ir pardavimo nuostoliai, jeigu tokių yra. Taip pat įtraukiamas ir tikraja verte įvertinto turto vertės pokytis dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo. Panaikinus praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintus nuostolius dėl vertės sumažėjimo ar jų dalį, nuostolių sumažėjimas taip pat parodomas šiame straipsnyje.
4. Nuostolių dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi neigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, dėl finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo, įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
5. Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostolių straipsnyje parodomas neigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada jis atsiranda, ataskaitoje. Kartu su finansiniu turtu ir finansiniu įsipareigojimu, atsirandančiais iš išvestinės finansinės priemonės sandorių, parodomas susijusios ataskaitinio laikotarpio šių sandorių sudarymo išlaidos.
6. Valdymo sąnaudų straipsnyje parodomas pensijų fondo ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, nustatytos Pensijų fondo taisyklėse.
7. Kito grynųjų aktyvų vertės sumažėjimo straipsnyje parodomas kituose ataskaitos straipsniuose neparodytas grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas.
8. Sąnaudų kompensavimo straipsnyje parodomas sumos, kuriomis mažinamos subjekto ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, tai yra pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos, kurias apmoka bendrovė. Kompensavimo sumos ataskaitoje parodomas su minuso ženklu.

Atskaitymų valdymo įmonei ir depozitoriumui taisyklės

Iš Pensijų fondo turto Bendrovė išskaičiuoja Pensijų turto valdymo mokestį, kurio dydis yra ne daugiau kaip 1 procentas nuo vidutinės metinės Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertės. Valdymo mokestis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo Pensijų fondo turto. Valdymo mokestis už vieną dieną skaičiuojamas nustatytą valdymo mokestį padalinant iš faktinio metų kalendorinių dienų skaičiaus keturių skaičių po kablelio tikslumu.

Konkretų valdymo mokesčio dydį nustato Bendrovės valdyba. Informacija Dalyviams apie valdymo mokesčių dydį pateikiama Depozitoriumo interneto puslapyje (www.luminor.lt).

Jei Dalyvis pereina į Bendrovės Pensijų fondą iš kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondo, nuo iš kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondo pervedamų Dalyvio piniginių lėšų atskaitymai neišskaičiuojami. Dalyvio perėjimo į kitą Bendrovės ar kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą išlaidas sudaro tik Bendrovės patiriamos pensijų sąskaitos uždarymo bei lėšų pervedimo išlaidos, jos sudaro iki 0,05 procento Dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų ir yra atskaitomos nuo Dalyviui pervedamų piniginių lėšų sumos. Išskyrus numatytą išimtį: dalyvis turi teisę vieną kartą per kalendorinius metus pereiti į kitą Bendrovės pensijų fondą nemokamai, t.y. neišskaičiuojant jokių atskaitymų.

Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti remiantis LR buhalterinės apskaitos įstatymu, taip pat dengiamos iš Pensijų turto.

Bendrovė iš Pensijų turto nedengia jokių kitų išlaidų bei neišskaičiuoja jokių kitų atskaitymų, išskyrus aukščiau aprašytus atvejus.

Išskaičiuoti atskaitymai tampa Bendrovės nuosavybe.

Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervertinimo periodiškumas

Fondo turto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną. Fondo turto vertė nustatoma taip:

1. Fondo investicijų tikroji vertė skaičiuojama pagal Lietuvos Banko (toliau – LB) patvirtintą Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką bei Luminor investicijų valdymas UAB grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką (toliau – Metodika);
2. Aktyvai denominuoti užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal LR buhalterinės apskaitos įstatyme ir Apskaitos politikoje nustatytą tvarką;
3. Vertybiniai popieriai pripažįstami grynųjų aktyvų ataskaitoje ir jų pripažinimas nutraukiamas taikant atsiskaitymo datos apskaitą.

Grynųjų aktyvų vertės (GAV) skaičiavimo metodika

Pensijų fondo vieneto vertė apskaičiuojama Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertę, apskaičiuotą pagal Metodiką, padalinus iš Pensijų fondo vienetų skaičiaus. Pradinė Pensijų fondo vieneto vertė – 1,0000 EUR. Praėjusios darbo dienos apskaičiuota Pensijų fondo vieneto vertė iki kitos darbo dienos 12.00 val. paskelbiama tinklalapyje www.luminor.lt

Apskaičiuojant grynųjų aktyvų vertę vadovaujamasi tokiais principais:

1. Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę;
  2. Grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę;
  3. Skolos vertybinių popierių, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą vertinimo dieną informacinės duomenų bazės Bloomberg (BGN) (Bloomberg Generic Pricing) vidutinę (Mid) kainą. Jei BGN kaina nėra skelbiama, skolos vertybiniai popieriai vertinami pagal Metodikoje nustatytą tvarką;
  4. Nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami pagal Metodikoje nurodytos prioritetinės biržos Vertinimo dienos paskelbtą uždarymo kainą;
  5. Kolektyvinio investavimo subjektų (investicinių fondų) vienetai, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose vertinami pagal paskutinę informacinės duomenų bazės Bloomberg viešai paskelbtą uždarymo kainą;
  6. Apskaičiuojant grynųjų aktyvų vertę priemonės (įskaitant ir išvestines finansines), kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertinamos remiantis Metodika.
- Įsipareigojimai skaičiuojami pagal Verslo apskaitos standartus.

Valdymo įmonės atskaitymai iš Pensijų fondo turto turi būti vertinami kaupimo principu, t.y. kiekvieną kalendorinę dieną.

Apskaitos vieneto vertės nustatymo taisyklės

Į Fondo sąskaitą pervestos dalyviui priklausančios pinigines lėšos (pensijų įmokos, iš kito Bendrovės pensijų fondo ar kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondo pervestos dalyvio lėšos) konvertuojamos į apskaitos vienetus. Dalyvio dalis pensijų fondo turte nustatoma pagal dalyvio sąskaitoje įrašytų apskaitos vienetų skaičių.

Už pervestas lėšas dalyviui apskaičiuojamų apskaitos vienetų skaičius nustatomas pagal formulę:

$$PVS = \frac{PPL}{PVV}$$

PVS – Pensijų fondo vienetų skaičius;
PPL - į Pensijų fondo sąskaitą Dalyviui naudai pervestos pinigines lėšos;
PVV – Pensijų fondo vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama Taisyklių ir teisės aktų nustatyta tvarka.

Apskaitos vienetų skaičius apvalinamas pagal matematinės taisyklės iki 4 skaičių po kablelio.

Apskaitos vienetai į pinigines lėšas konvertuojami piniginių lėšų pervedimo dienos apskaitos vieneto verte. Pervedamų piniginių lėšų suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$PPLS = (PVS * PVV) - PA$$

PPLS – pervedamų piniginių lėšų suma;
PVS – apskaitos vienetų skaičius;
PVV – apskaitos vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama nustatyta tvarka;
PA - Taisyklių nustatyti atskaitymai.

Pensijų sąskaitą tvarko Bendrovė elektroniniu būdu, užtikrindama Pensijų sąskaitoje esančios informacijos apsaugą ir konfidencialumą.

Pervestos į Pensijų fondo sąskaitą Dalyviui priklausančios lėšos į Apskaitos vienetus konvertuojamos pinigų į Pensijų sąskaitą užskaitymo dienos Apskaitos vieneto verte, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po piniginių lėšų gavimo.

Bendrovė uždaro Dalyvio Pensijų sąskaitą pasibaigus Dalyvio dalyvavimui Pensijų fonde ir išmokėjus sukauptas lėšas Fondo taisyklių nustatyta tvarka.

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Grynujų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2017 12 31)	Prieš metus (2016 12 31)	Prieš dvejus metus (2015 12 31)
Grynujų aktyvų vertė	561 022	-	-
Apskaitos vieneto vertė	1,0538	-	-
Apskaitos vienetų skaičius	532 397	-	-

2. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Ataskaitinis laikotarpis 2017 m.		Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus)	546 131	554 122	-	-
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant vienetus į pinigines lėšas)	13 734	13 517	-	-
Skirtumas	532 397	540 604	-	-

Pensijų fondas Lumlinor pensija 4
2017 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)

3. Investicijų portfelio struktūra

2017 m. gruodžio 31 d.

Kodas	Emisento (KIS, kredito įstaigos, banko pavadinimas)	Šalis	ISIN kodas / Priemonės pavadinimas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra išsigijimo vertė, EUR	Bendra rinkos vertė, EUR	Palūkanų norma, %	Rinka (šaltinis), pagal kurios duomenis nustatyta rinkos vertė (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
3	Kolektyvinio investavimo subjektai											
3.1	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai											
-	Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU	LU1434524259	EUR	25	Candriam Luxembourg	44 667	49 027		www.candriam.com	KIS 3	8.74
-	Candriam SRI-Equity World	LU	LU1434527781	EUR	124	Candriam Luxembourg	45 361	45 921		www.candriam.com	KIS 3	8.19
-	EWART WORLDW SUST-BEA	GB	GB00B7D5XN45	EUR	22 882	First State Investments UK Ltd	41 950	42 592		www.firststate.co.uk	KIS 3	7.59
-	ING (L) - Invest Sustainable Equit Fund	LU	LU0191250769	EUR	138	ING Investment Management	46 931	48 234		www.ingim.com	KIS 3	8.60
-	MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU	LU0914729453	EUR	3	Mirova Funds	47 702	50 396		www.mirova.com	KIS 3	8.98
-	NATTIXIS HAR ASSC USEQ-FIAUSD Fund	LU	LU0130102931	USD	177	Natixis Global Asset Management	44 453	46 129		http://ga.natixis.com/global	KIS 3	8.22
-	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU	LU0602539271	EUR	269	Nordea Investment Funds SA	31 000	33 342		www.nordea.lu	KIS 3	5.94
-	Nordea-1 Global Portfolio Fund BP EUR	LU	LU0476541221	EUR	2 087	Nordea Investment Funds SA	42 106	45 439		www.nordea.lu	KIS 3	8.10
-	Pioneer Fds European Eq Value I EUR ND	LU	LU0313648254	EUR	14	Pioneer Asset Management	28 000	28 201		www.pioneerinvestments.com	KIS 3	5.03
-	Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU	LU0209325462	EUR	85	Robeco Institutional Asset Mgmt BV	28 979	30 835		www.robeco.com	KIS 3	5.50
-	SCHRODER INT-GL EM M OP-A-A	LU	LU0279459969	EUR	2 270	Schroder Investment Management S.A.	43 900	45 949		www.schroders.lu	KIS 3	8.19
-	Triodos Sustainable Equity Fund	LU	LU0309381191	EUR	1 185	Triodos Investment Management B.V.	46 955	48 174		www.triodos.nl	KIS 3	8.59
Iš viso Kolektyvinio investavimo subjektų:							29 260	492 004	514 239			91.66
7	Pinigai											
-	Lumlinor Bank AB	LT		EUR				10 425	0.00			1.86
-	Lumlinor Bank AB	LT		EUR				36 763	0.00			6.55
Iš viso pinigų:								47 188				8.41
9	IŠ VISO:											
								561 427				100

*KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatytas mišinys (subalansuotas) investavimas;

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;

KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų ir kt.).

3. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

Remiantis LB patvirtinta Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodika bei Luminor investicijų valdymas UAB grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo tvarka:

Vertybiniai popieriai bei kolektyvinio investavimo subjektai vertinami iki kitos dienos 10 val. skelbiamomis kainomis, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną susidarė skirtumas dėl žemiau pateikiamų KIS pervertinimų, nes GAV skaičiavimo datai (2018 m. sausio 2 d. 10 val.) nebuvo atnaujintos minėtų KIS vertės 2017 m. gruodžio 31 dienai:

KIS pavadinimas	ISIN	Vieneto vertė		Vieneto vertės skirtumas
		2017 12 31	2017 12 28	
MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU0914729453	16 084,67	16 190,43	105,7600
Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU1434524259	1 943,75	1 948,66	4,9100
Candriam SRI-Equity World	LU1434527781	366,78	369,65	2,8700
Triodos Sustainable Equity Fund	LU0309381191	40,38	40,65	0,2700
Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU0209325462	362,36	361,30	-1,0600
NATIXIS HAR ASSC USEQF-IAUSD FUND	LU0130102931	259,79	261,33	1,5418

Perskaičius fondo turtą 2017 gruodžio 31 d. kainomis turtas ir gryniesi aktyvai būtų mažesni 1 311 eurų.

Investicijų portfelis atitinka pensijų fondo taisyklėse numatytą investavimo strategiją: ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pinigai – 8,41 proc. ir investicijos į kolektyvinio investavimo subjektų, investuojančių į akcijų rinkas, vienetus sudarė 91,66 proc. visų pensijų fondo grynųjų aktyvų vertės.

4. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose (%)	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje (%)
Pagal valiutas:				
EUR	515 298	91.85	-	-
USD	46 129	8.22	-	-
Iš viso	561 427	100	-	-
Pagal geografinę zoną:				
Europos ekonominės erdvės valstybės (Islandija, Norvegija, Lichtenšteinas)	-	-	-	-
Kitos Europos Sąjungos valstybės	514 239	91.66	-	-
Japonija	-	-	-	-
Lietuva	47 188	8.41	-	-
Kitos šalys	-	-	-	-
Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kanada	-	-	-	-
Iš viso	561 427	100	-	-
Pagal investavimo objektus:				
Akcijų kolektyvinio investavimo subjektai (akcijų fondai)	514 239	91.66	-	-
Pinigai ir terminuotieji indėliai	47 188	8.41	-	-
Iš viso	561 427	100	-	-

Pagal kitus kriterijus Fondo investicijos neskirstomos.

5. Investicijų vertės pokytis

2017 metai

	Pokytis	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Išgyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Gynujų aktyvų ataskaitos straipsniai							
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-	-
Pilnų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-	-
Vyriausybų ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-	-
Kiti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	492 276	-	492 276	-	29 263	7 300	514 239
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	492 276	-	492 276	-	29 263	7 300	514 239

6. Atskaitymai iš Pensijų fondo turto

Atskaitymai	Fondo taisyklėse nustatyti maksimalūs dydžiai	Faktiškai taikomi atskaitymų dydžiai	Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota atskaitymų suma	Per praėjusį ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota atskaitymų suma
Nuo turto vertės	1%	1%	1 602	-
Už keitimą:			7	-
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje daugiau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	7	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	-	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas daugiau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	-	-
Iš viso			1 609	-
BAR *			0,54%	-
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK **			1,43%	-
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)***			-25,50%	-

*Bendrasis atskaitymų rodiklis (BAR) apskaičiuojamas bendrąsias veiklos išlaidas, kurias sudaro atskaitymai nuo pensijų turto, dalijant iš vidutinės atitinkamo laikotarpio grynujų aktyvų vertės.

**Kai daugiau kaip 10 proc. grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, apskaičiuojamas sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK, atitinkantis tokią investicijų dalį.

***Portfelio apyvartumo rodiklis – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Fondai, kurių PAR aukštas, patiria didesnes sandorių sudarymo išlaidas.

Papildoma informacija (neaudituota)

Eil. nr.	Pavadinimas	ISIN kodas	KIS vidutinis laikotarpio turtas	KIS dalis vidutiniame GAV, %	Fondo į kurį investuota BIK, %	BIK dalis tenkanti fondui, %
1	NN (L) Global Sustainable Equity	LU0191250769	23 947	8.10%	1.64%	0.13%
2	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU0602539271	19 136	6.48%	1.05%	0.07%
3	NATIXIS HAR ASSC USEQF-IAUSD FUND	LU0130102931	14 703	4.98%	1.20%	0.06%
4	Pioneer Fds European Eq Value I EUR ND	LU0313648254	10 658	3.61%	0.83%	0.03%
5	Nordea-1 Global Portfolio BP EUR	LU0476541221	34 183	11.57%	1.04%	0.12%
6	Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU0209325462	14 716	4.98%	0.94%	0.05%
7	SCHRODER INT-GL EM M OP-A-A	LU0279459969	22 933	7.76%	1.39%	0.11%
8	Triodos Sustainable Equity Fund	LU0309381191	22 037	7.46%	0.91%	0.07%
9	Candriam SRI-Equity World	LU1434527781	22 814	7.72%	0.75%	0.06%
10	Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU1434524259	27 745	9.39%	0.80%	0.08%
11	MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU0914729453	39 282	13.29%	0.42%	0.06%
12	STEWART WORLDW SUST-BEA	GB00B7D5XN45	23 993	8.12%	0.88%	0.07%
	Viso:					0.89%
	Vidutinė metinė fondo GAV			295 518		
	BIK					0.54%
	Sąlyginis BIK					1.43%

BIK - bendrasis išlaidų koeficientas apskaičiuojamas bendrąsias veiklos išlaidas, patirtas (priskaičiuotas) per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį, dalijant iš vidutinės to laikotarpio grynujų aktyvų vertės.

GAV – vidutinė kolektyvinio investavimo subjekto ar pensijų fondo laikotarpio grynujų aktyvų vertė.

KIS- kolektyvinio investavimo subjektas.

7. Mokėjimai tarpininkams

Per ataskaitinį laikotarpį (2017 m. birželio 6 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.) Bendrovė savo lėšomis sumokėjo 213 eurų depozitoriumo mokesčio ir 236 eurus už tarpininkavimo paslaugas vertybinių popierių sandoriuose Luminor Bank AB Investicinės bankininkystės departamento Kapitalo rinkų skyriui.

8. Investicijų grąža ir investicijų grąžos lyginamoji informacija

Pensijų fondo lyginamąjį indeksą nuo 2017 m. birželio 6 d. sudaro:

Akcijų dalies lyginamąjį indeksą sudaro MSCI indeksų krepšelis:

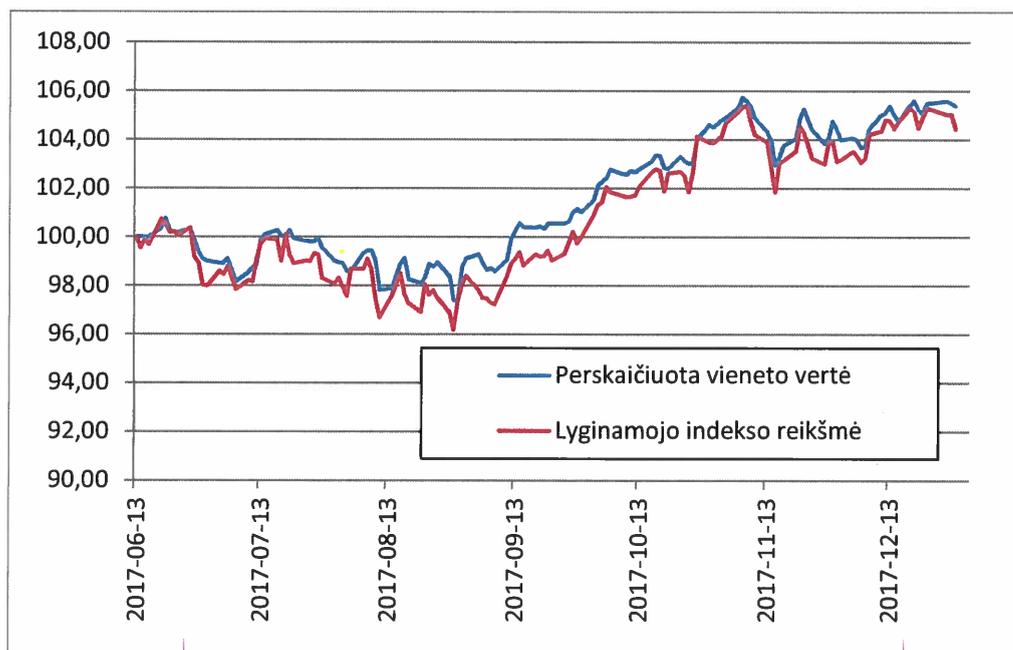
- 70% Pasaulio akcijos (MSCI world index)
- 30% Besivystančių rinkų (MSCI Emerging markets)

Fondo lyginamąjį indeksą sudarantys indeksai ir jų svoriai parinkti pagal taisyklėse nustatytas Fondo investavimo strategijas. Apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicijų portfelio metinės investicijų grąžos (bendrosios ir grynosios) ir lyginamojo indekso, pokytis palyginti su keliais praėjusiais laikotarpiais.

	Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus	Prieš 10 metų ⁹
Apskaitos vieneto vertės pokytis*	5,38%	-	-	-
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis ¹ (nuo 2017.06.06)	4,44%	-	-	-
Metinė grynoji investicijų grąža ²	-	-	-	-
Metinė bendroji investicijų grąža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ³	-	-	-	-
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴	-	-	-	-
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴	-	-	-	-
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁵	-	-	-	-
Indekso sekimo paklaida ⁶	-	-	-	-
Alfa rodiklis ⁷	-	-	-	-
Beta rodiklis ⁸	-	-	-	-

* Apskaičiuojant apskaitos vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į atskaitymus nuo įmokų.

1. Lyginamasis indeksas – statistinis rodiklis, kuris susideda iš vieno arba kelių visuotinai pripažintų ir plačiai naudojamų nepriklausomų asmenų sudarytų finansinių priemonių indeksu, atspindinčių tam tikrų rinkų ar jų dalių pokyčius;
2. grynoji investicijų grąža – papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į prekybos ir valdymo išlaidas;
3. bendroji investicijų grąža – pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama tik į prekybos išlaidas;
4. standartinis nuokrypis (angl. *standard deviation*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;
5. koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto vertių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę;
6. indekso sekimo paklaida (angl. *tracking error*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso pokyčių skirtumų standartinį nuokrypį;
7. alfa – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui;
8. beta – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei;
9. fondas veikia 6 mėnesius.

8. Investicijų graža ir investicijų grąžos lyginamoji informacija (tęsinys)

Vidutinė investicijų graža, vidutinis subjekto vieneto (akcijos) vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, taip pat vidutinis lyginamojo indekso pokytis per kelis praėjusius laikotarpius.

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų	Nuo veiklos pradžios ⁴
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis	-	-	-	-
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis (nuo 2017.06.06)	-	-	-	-
Vidutinė grynoji investicijų graža ¹	-	-	-	-
Vidutinė bendroji investicijų graža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ²	-	-	-	-
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ³	-	-	-	-

(%)

1. grynoji investicijų graža – papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų graža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į prekybos ir valdymo išlaidas;
2. bendroji investicijų graža – pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų graža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama tik į prekybos išlaidas;
3. vieneto vertės pokyčių standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;
4. fondas veikia 6 mėnesius.

9. Gautos ir išmokėtos lėšos

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra gautų lėšų suma		554 122	-
Periodinės įmokos į pensijų fondą	iš Valstybinio socialinio draudimo fondo	40 858	-
	paties dalyvio įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-	-
	darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-	-
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delpinigi		-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos		-	-
Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	219 638	-
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	293 625	-
Kitos gautos lėšos (kitos įmokos), iš viso		-	-

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra išmokėtų lėšų suma		13 517	-
Pensijų išmokos	vienkartinės išmokos dalyviams	-	-
	periodinės išmokos dalyviams	-	-
	išmokos anuiteto įsigijimui	-	-
Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	13 517	-
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	-	-
Išstojusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)		-	-
Paveldėtojams išmokėtos lėšos		-	-
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (kitos įmokos) šaltinį ir išmokėtų lėšų sumą, iš viso		-	-

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

24 Bendri duomenys apie pensijų fondo dalyvius

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje		-	-
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	1	-
	dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-	-
	kiti dalyviai	450	-
	Iš viso	451	-
Dalyvių skaičiaus pokytis		451	-

25. Per ataskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendras prisijungusių dalyvių skaičius		456	-
Dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą		248	-
Iš kitų pensijų fondų atėję dalyviai	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės*	59	-
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	149	-

26. Per ataskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius		5	-
Į kitus pensijų fondus išėjusių dalyvių skaičius	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	1	-
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	-	-
Baigusią dalyvavimą dalyvių skaičius	išstojučių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-	-
	sulaukusių nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudojusių teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	-	-
	dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	4	-
	mirusių dalyvių	-	-

27. Pensijų fondo dalyvių struktūra pagal amžių ir lytį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

		Dalyviai pagal amžių				
		iki 30	nuo 30 iki 45	nuo 45 iki 60	nuo 60	iš viso
Dalyvių skaičius	iš viso	310	129	10	2	451
	vyrų	155	77	6	1	239
	moterys	155	52	4	1	212
Dalyvių dalis, %	iš viso	69%	29%	2%	0%	100%
	vyrų	34%	17%	1%	0%	53%
	moterys	34%	12%	1%	0%	47%

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

28. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos lėšos
9 pastaba

29. Išmokėtos lėšos
9 pastaba

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

30. Jei pensijų fondo taisyklėse yra įsipareigojimas garantuoti tam tikrą pajamingumą, nurodomas garantuojamo pajamingumo dydis ir kita svarbi informacija

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

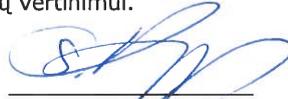
31. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Pensijų fondo reikmėms nebuvo skolintasi.

XII. ATSAKINGI ASMENYS (TĘSINYS)

35. Bendrovės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui. Žemiau pasirašę atsakingi asmenys patvirtina, kad ataskaitoje pateikta informacija atitinka tikrovę ir kad nėra nutylėtų faktų, galinčių turėti esminės įtakos pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

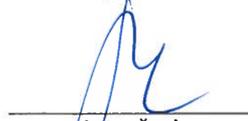
Generalinis direktorius

(parašas)

Šarūnas Ruzgys

Vyriausioji finansininkė

(parašas)

Dalia Markūnienė

36. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją

36.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas (nurodyti vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus)

Generalinis direktorius

Šarūnas Ruzgys

Tel: (8-5) 2393 444
Sarunas.Ruzgys@luminorgroup.lt

Vyriausioji finansininkė

Dalia Markūnienė

Tel: (8-5) 2393 444
Dalia.Markuniene@luminorgroup.lt

36.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus

Rengiant šią ataskaitą konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.